

RESA MOT OKÄND HORISONT

Malmökonstnären Lennart Alves ställde upp en kamera på Sassnitzfärjan och lät den ta en bild var femtonde sekund under resan. Resultatet blev en stillbildsfilm som nu kan ses på Skärets konsthall. Ett starkt verk, tycker Carolina Söderholm.

Utsikten är svindlande från Skärets konsthall. Himlen lyser blå över havet straxs utanför. Vanligtvis studsar blicken tvärs över vattnet mot Bjärehalvön, men i sommar är den välbekanta silhuetten borta. Istället glittrar en okänd horisont. Det är ett annat hav, ett annat landskap, en annan rörelse, men kanske samma längtan - den lika romantiska som eviga längtan bort.

”1800 stills or have we passed the border yet?” kallar Lennart Alves sin stillbildsfilm som oblygt blockerar sikten, projicerad som den är på en bred vägg innanför den minimala konsthallens dörrar.

Filmen består av artonhundra fotografier tagna på resa mellan Trelleborg och Sassnitz. Exponerade var femtonde sekund ger de en flimrande upplevelse av de föränderliga vyerna; glimten av en båt, kustlinjer som rycks fram och åter, och i ögonvrån ön Rügens vidsträckta stränder där det nazistiska trettioalets monumentala semesteranläggningar skymtar förbi.

I en utmärkt, koncentrerad text reflekterar skribenten Björn Gunnarsson över likheterna mellan Alves och Caspar David Friedrich konstnärsskap. Båda fascinerar av naturens skönhet, båda inspireras av Östersjön, och båda förmår i sina verk fånga känslan av längtan till något odefinierbart och ouppnåeligt, ett hägrande Utopia. Det sublimala, skulle Kant ha sagt, vilket förmodligen stämmer rätt bra in på Friedrichs lika storslagna som suggestiva tjugande naturmåleri.

Vad beträffar Lennart Alves stillbildsfilm och fotografi finns det en annan, nyktrare underton. Människan och civilisationen gör sig ständigt påmind genom olika tecken och ingrepp till havs och till lands. Bara själva hastigheten med vilken filmens båtfärd visar beroendet av modern teknik.

Trots att utsikten fascinerar är det uppenbart att det inte är den som är huvudsaken. Snarare skulle jag vilja säga att det handlar om en skepticism och ett tydliggörande. Alves är åtminstone delvis ute efter att avslöja det bedrägliga i fotografiets anspråk på att skildra en orörd natur och en objektiv verklighet.

I ett par små fotografier, ett bleknat gammalt och ett nytt, syns siluetter av två människor som beundrar den sjunkande kvällssolen vid en strand. Liksom i filmen läser jag här in ett påpekande om att fotografiets intima relation till människans naturupplevelse. Den exponerade bilden fungerar inte sällan som ett kvitto på de solnedgångar och bergstoppar som bevitnats, som om upplevelsen fick sin rättmätiga tyngd genom dess dokumentation.

Med sina till synes rätt enkla bilder undersöker Lennart Alves en rad komplexa frågor, som förutom vissa gemensamma beröringspunkter (människan, naturen, fotografen) också skickar iväg tankarna åt vitt skilda håll (irrande mellan romantikens och nazismens naturkult, Kant och Barthes, okomplicerad njutning och kritisk reflektion). Det är en stark prestation och framför allt ett starkt filmiskt verk, som klarar sig väl i konkurrensen om uppmärksamheten med havet som lockar utanför.

CAROLINA SÖDERHOLM

Sydsvenskan, 25 July 2006